

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

GRODZISK

1. Nazwa

**Zespół cerkwi gr.-kat. p.w św. Michała Archanioła
(obecnie kościół rzym.-kat. p.w. Świętej Trójcy**

2. Czas powstania

1778 rok

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym w skali 1-25000
widok od południowego zachodu

4. Adres

Grodzisk 5a

dz. ewid. 148

5. Przynależność administracyjna

województwo
mazowieckie

powiat
sokołowski

gmina
Sabnie

6. Formy ochrony

rejestr zabytków województwa
mazowieckiego A-131/615 z dnia
04.04.1962

8. Historia, opis, wartości

Z 1604 roku pochodzi pierwsza wzmianka o unickiej parafii pw. św. Michała Archanioła. Istniał wówczas drewniany kościół z wieżą nad babiniec, wyposażone w carskie wrota i ikonostas. Obecny drewniany kościół został wybudowany w 1778 roku. w 1852 roku został przeprowadzony remont przy pomocy właścicieli majątku – Żółkowskich. W 1875 roku, po kasacie unii, kościół został zamieniony na cerkiew. W 1919 roku została erygowana parafia rzymskokatolicka. W latach 1999-2003 świątynia przeszła remont kapitalny.

Kościół jest budowlą orientowaną, zbudowaną na planie prostokąta, posiada trzy nawy. Zbudowana w konstrukcji zrębowej, z zewnątrz i wewnątrz oszalowana. Prezbiterium jest zamknięte prosto, po obu stronach prezbiterium znajdują się niewielkie zakrystie, a nad nimi skarbczyki. Do kościoła wchodzi się przez kruchtę. Dach kryty blachą, dwuspadowy, z sygnaturką. Wystrój kościoła jest w stylu zachodnim, zachowały się ołtarze w stylu baroku i rokoko, XIX-wieczne malarstwo oraz XVIII-wieczny krucyfiks w stylu baroku ludowego.

Zabytek posiada przede wszystkim wartość historyczną, jako świadectwo religijności i tożsamości mieszkańców parafii Grodzisk (od prawosławia poprzez wyznanie grekokatolickie do rzymskokatolickiego) oraz artystyczne (XIX wieczne malarstwo, ołtarze w stylu barokowym i rococo nawiązujące do wystroju świątyń rzymskokatolickich).

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Kościół odremontowany, w stanie bardzo dobrym. Teren wokół kościoła uporządkowany.

Okresowe kontrole dotyczące stanu zachowania świątyni.

Wszelkie prace inwestycyjne i renowacyjne muszą być uzgadniane przez MWKZ, delegatura w Siedlcach w trybie decyzji administracyjnej.

10. Wykonanie karty (autor, data, podpis)

Urszula Jedynek
01.07.2021

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)